

Pay Piyasası Yeni Pazar Yapısında Uygulanacak Değerlendirme Kriterleri ve İşlem Esasları

Borsa İstanbul A.Ş. Yönetim Kurulunun 27/09/2019 tarihli ve 2019/182 sayılı ve Sermaye Piyasası Kurulunun (SPK) 19/09/2019 tarihli ve 52 sayılı kararları çerçevesinde Pay Piyasası'nda Yıldız Pazar ve Ana Pazar'da işlem gören şirket payları, getirilen yeni kriterler dikkate alınarak benzer büyüklük, derinlik ve likiditeye sahip paylar bir arada işlem görecektir. Bu şekilde yeniden gruplandırılmıştır. Bu şekilde oluşturulan yeni pazar yapısında, grupların işlem esasları farklılaştırılarak farklı gruplarda yer alan paylara farklı işlem esasları uygulanacaktır.

Bu doğrultuda Kotasyon Yönergesinde ve Pay Piyasası Yönergesinde yapılan değişikliklerin yürürlüğe gireceği tarih itibarıyla SPK'nın paylara yönelik ABCD gruplandırma düzenlemesi yürürlükten kalkacaktır.

Yapılan yeni düzenlemede Yıldız Pazar ve Ana Pazar altında iki grup oluşturulacak ve yeni pazar düzeninde Ek-1'de yer alan işlem esasları uygulamaya alınacaktır.

Bu kapsamda Pay Piyasası yeni pazar yapısı:

- Yıldız Pazar – **Grup 1, Grup 2**
- Ana Pazar – **Grup 1, Grup 2**
- Gelişen İşletmeler Pazarı (GİP)
- Yakın İzleme Pazarı (YİP)
- Piyasa Öncesi İşlem Platformu (PÖİP)
- **Yapılandırılmış Ürünler ve Fon Pazarı (YÜFP)**
- Nitelikli Yatırımcı İşlem Pazarı (NİYİP)

şeklinde olacaktır.

Kolektif Yatırım Ürünleri ve Yapılandırılmış Ürünler Pazarı'nda işlem gören paylar (Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları, Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıkları ve Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıkları) bu pazar bünyesinden çıkarılarak, belirlenen kriterlere göre ilgili pazarın ilgili grubuna dahil edilecektir. Kolektif Yatırım Ürünleri ve Yapılandırılmış Ürünler Pazarı'nın ismi Yapılandırılmış Ürünler ve Fon Pazarı (YÜFP) olarak değiştirilecektir.

Diğer taraftan Borsada işlem görecektir için aranan kota alma şartlarından halka arz edilen payların asgari piyasa değeri şartı, Yıldız Pazar için 100 milyon TL'den 150 milyon TL'ye, Ana Pazar için 25 milyon TL'den 30 milyon TL'ye yükseltilecektir.

Pazar ve grup ayırımında kullanılacak kriterler ve eşik değerler ile işlem esasları Ek-1'de yer almaktadır. Ek-1'de yer alan esaslar çerçevesinde yapılan değerlendirmeye göre payların yeni pazar ve grup dağılımı Ek-3'te yer almaktadır.

Yeni pazar yapısı ve buna bağlı olarak Pay Piyasası'nda işlem gören paylarda uygulanacak işlem esaslarında yapılan değişiklikler ve ABCD gruplandırma düzenlemesinin yürürlükten kalkmasının sonucu olarak Pay Piyasası uygulamalarında bazı değişiklikler söz konusu olacaktır. Pay Piyasası uygulamalarında yapılacak değişiklikler detaylarıyla Pay Piyasası Prosedürü'nde yer alacak ve ilgili düzenleme uygulamanın devreye alınacağı tarihten önce güncellenerek duyurulacaktır. Uygulamanın devreye alınacağı tarihe kadar üyelerimizin hazırlıklarını yapmaları için dikkatlerine sunulması yararlı görülen hususlar aşağıda yer almaktadır.

- ABCD gruplandırma düzenlemesi yürürlükten kalkacak ve bu düzenlemeye bağlı olan işlem esasları yerine yeni pazar yapısına bağlı işlem esasları geçerli olacaktır.
- Paylar dışında kalan menkul kıymetlerin işlem esaslarında değişiklik olmayacaktır.
- Ek-1'de yer alan işlem esasları tablosundaki tek fiyat işlem yöntemi için belirlenen sayılara açılış seansı ve kapanış seansı fiyat belirleme seansları dahildir. 5 kez tek fiyat belirlenen YİP ve PÖİP için mevcut seans saatleri uygulanmaya devam edecektir. 10 kez tek fiyat belirlenecek olan GİP paylarında uygulanacak seans akış çizelgesi Ek-2'de yer almaktadır.
- Piyasa yapıcılık faaliyeti yalnızca Ana Pazar Grup 1 ve Grup 2'de yer alan paylarda isteğe bağlı olarak yapılabilecektir. Ek-3'te yer alan tabloya göre Ana Pazar'da yer alacak paylarda devam eden piyasa yapıcılık faaliyeti, 04/11/2019 tarihi itibarıyla isteğe bağlı olarak sürdürülebilecektir.
- GİP'te yer alan paylarda, tek fiyat işlem yöntemi kalıcı olarak belirlendiği için piyasa yapıcılık ve likidite sağlayıcılık faaliyeti yapılamayacaktır.
- Paylarda, piyasa yapıcılık ve likidite sağlayıcılık faaliyetleri isteğe bağlı olarak yapılacaktır. Paylarda bu faaliyetlerin yürütülmesinin uygulanacak işlem yöntemine etkisi olmayacaktır.
- Özel işlem bildirimlerine ilişkin fiyat limitlerinde değişiklik yapılmayacaktır.
- Yeni pay alma hakkı sıralarının fiyat marjlarında değişiklik yapılmayacaktır.
- Mevcut uygulama sürdürülerek, T. İş Bankası A.Ş. (A), T. İş Bankası A.Ş. (B) ve T. İş Bankası A.Ş. (Kurucu) payları (ISATR, ISBTR, ISKUR) tek fiyat işlem yöntemi ile (5 kez tek fiyat) işlem görmeye devam edecektir. Bu paylarda kredili alım ve açığa satış işlemleri yapılmayacak, Açık Takas Pozisyonu / Özkaynak oranı %100, Özkaynak Oranı

da %0 olarak uygulanacaktır. İş Bankası A.Ş. (Kurucu, ISKUR) paylarının işlem sırasında fiyat marjı %50 olarak uygulanmaya devam edecektir.

- İşlem esaslarıyla ilgili olarak yapılacak tanımlamalardan etkilenecek rapor formatları (Günlük Bülten, Marj dosyaları, vb) değiştirilecek, değiştirilen raporlar üyelerimizin sistemlerinde yapmaları gereken değişiklikler için teste açılacaktır. Rapor testleri sürecince bilgilendirmeler <https://connect.borsaistanbul.com> adresi üzerinden yapılacaktır.

Pay Piyasası yeni pazar yapısı ve yeni pazar yapısına bağlı olarak belirlenen işlem esasları Pay Piyasası Yönergesinde ve Kotasyon Yönergesinde yapılan değişiklikler ile birlikte 04/11/2019 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Pay Piyasası Yeni Pazar Yapısında Uygulanacak Değerlendirme Kriterleri ve İşlem Esasları

Değerlendirme Kriterleri

Pazarlar ve Gruplarda İşlem Görme Kriterleri	YILDIZ PAZAR		ANA PAZAR	
	Grup 1	Grup 2	Grup 1	Grup 2
Piyasa Değeri (PD)		>500 milyon TL	>50 milyon TL	
Fiili Dolaşımdaki Payların Piyasa Değeri (FDPD)	>750 milyon TL	>75 milyon TL	>15 milyon TL	
Fiili Dolaşım Oranı (FDO)		>%10	>%2,5	
Yerli Bireysel Yatırımcı Sayısı		>1000	>350	
Yerli Fon		>1 milyon TL		
Likidite	<0,2	<3	<10	

Kriterlerin Açıklamaları:

- PD:** Şirketin tüm sermayesi üzerinden hesaplanan toplam piyasa değerini,
- FDPD:** Şirketin Kurul tarafından belirlenen kriterler çerçevesinde dönem sonu itibarıyla (FD pay adedi) x (bir yıllık düzeltilmiş kapanış fiyatlarının ortalaması) şeklinde hesaplanan, fiili dolaşımdaki paylarının piyasa değerini,
- FDO:** Şirketin Kurul tarafından belirlenen kriterler çerçevesinde hesaplanan fiili dolaşımdaki paylarının şirket sermayesine oranını,

ç) **Yerli Bireysel Yatırımcı Sayısı:** MKK verilerine göre ilgili payda son bir yıl içinde 500 TL ve üzeri piyasa değerine sahip olan ortalama yerli bireysel yatırımcı sayısını,

d) **Yerli Fon:** MKK verilerine göre ilgili payda SPK denetiminde bulunan “Yatırım Fonlarının” ve “Emeklilik Yatırım Fonlarının” portföyünde bulunan kısmın son bir yıl içindeki ortalama piyasa değerini,

e) **Likidite Kriteri:** 1 Milyon TL işlem hacmi ile payda günlük bazda oluşan ortalama fiyat değişim oranını,

Bu değerlerin hesaplanmasında Amihud Illikidite Ölçümü (Amihud Illiquidity Measure) yöntemi kullanılmaktadır. Değerlendirme dönemi süresince payda meydana gelen günlük fiyat değişiminin mutlak değerinin, ilgili payın ilgili gündeki işlem hacmine oranlarının aritmetik ortalama değerinin 1.000.000 ile çarpılması suretiyle bulunur (işlem hacmine özel işlem bildirimleri dahil edilmez).

f) **Ek Kriter- Temettü Getirisi:** (Son 3 yıllık net nakit temettü toplamı) / (dönem sonu piyasa değeri) x 100 değerini

ifade eder.

Her pay sınıflandırıldığı pazar ve pazar grubunun tüm kriterlerdeki şartlarını sağlamak zorundadır. Uygulamanın 2 istisnası bulunmaktadır:

a) FDPD’si 500 milyon TL’nin üstündeki paylar Yıldız Pazar Grup 1’de değilse diğer kriterlere bakılmaksızın Yıldız Pazar Grup 2’ye alınır.

b) Ana Pazar Grup 2’de yer alan paylardan FDPD’si 15 milyon TL’den büyük ve Ek Kriter – Temettü Getirisi %15’ten büyük olanlar Ana Pazar Grup 1’e alınır.

Değerlendirme Esasları:

a) Değerlendirme, endeks dönemleri ile uyumlu olacak şekilde yılda en az iki kere her kriter için belirlenen verilerin son bir yıllık ortalamaları ile güncellenir.

b) Değerlendirme dönemlerinde Yıldız Pazar Grup 2’deki paylar için, diğer kriterleri sağlamak koşuluyla, payın PD’si 450 milyon TL altına düşmedikçe pazar değişikliği yapılmaz.

Değerlendirme dönemlerinde Ana Pazar Grup 2’deki paylar için, diğer kriterleri sağlamanın yanında payın PD’si 55 milyon TL üstüne çıkmadıkça pazar değişikliği yapılmaz.

İşlem Esasları

İşlem Esasları	YILDIZ PAZAR		ANA PAZAR		GİP	YİP	PÖİP
	Grup 1	Grup 2	Grup 1	Grup 2			
İşlem Yöntemi	Sürekli İşlem	Sürekli İşlem	Sürekli İşlem	Sürekli İşlem	10 kez Tek Fiyat (*)	5 kez Tek Fiyat (*)	5 kez Tek Fiyat (*)
Açığa Satış ve Kredili İşlem	VAR	VAR	VAR	VAR	YOK	YOK	YOK
Brüt Takas	YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	YOK	VAR
Özkaynak Oranı	Genel Hükümler	Genel Hükümler	Genel Hükümler	%0	%0	%0	%0
Açık Takas Pozisyonu / Özkaynak Oranı	Genel Hükümler	Genel Hükümler	Genel Hükümler	%50	%100	%100	%100
Fiyat Marjı	%20	%20	%20	%15	%10	%10	%10
Açığa Satış Yukarı Adım Kuralı	YOK	VAR	VAR	VAR	-	-	-
Devre Kesici Tetikleme Oranı	%10	%10	%10	%7,5	-	-	-
Devre Kesici Sonrası Emir Toplama Süresi	5 dakika	5 dakika	15 dakika	25 dakika	-	-	-
Devre Kesici Sonrası Eşleştirme Süresi	2 dakika	2 dakika	2 dakika	2 dakika	-	-	-

(*) Tek fiyat işlem yöntemi için belirlenen sayılara açılış seansı ve kapanış seansı fiyat belirleme seansları dahil, kapanış fiyatından işlemler seansı dahil değildir.

EK-2: GİP'te Uygulanacak Seans Akış Çizelgesi

PAY (Tek Fiyat)**P_TEK_FIY_10**

	TR	SAAT	
1	P_MARJ_YAYIN	07:00:00	
2	P_ARA	07:30:00	
3	P_ACILIS_EMIR_TPL	09:40:00	
4	P_ESLESTIRMETEKFIYAT	09:55:00	
5	P_TEKFIYAT_EMIR_TPL	10:00:00	
6	P_ESLESTIRMETEKFIYAT	10:55:00	
7	P_TEKFIYAT_EMIR_TPL	11:00:00	
8	P_ESLESTIRMETEKFIYAT	11:55:00	
9	P_TEKFIYAT_EMIR_TPL	12:00:00	
10	P_ESLESTIRMETEKFIYAT	12:55:00	
11	P_TEKFIYAT_EMIR_TPL	13:00:00	
12	P_ESLESTIRMETEKFIYAT	13:55:00	
13	P_TEKFIYAT_EMIR_TPL	14:00:00	
14	P_ESLESTIRMETEKFIYAT	14:55:00	
15	P_TEKFIYAT_EMIR_TPL	15:00:00	
16	P_ESLESTIRMETEKFIYAT	15:55:00	
17	P_TEKFIYAT_EMIR_TPL	16:00:00	
18	P_ESLESTIRMETEKFIYAT	16:55:00	
19	P_TEKFIYAT_EMIR_TPL	17:00:00	
20	P_ESLESTIRMETEKFIYAT	17:55:00	
21	P_MARJ_YAYIN_KAP_TF	18:00:00	

PAY (Tek Fiyat)**P_TEK_FIY_10**

	TR	SAAT	
22	P_KAPANIS_EMIR_TPL	18:01:00	
23	P_ESLESTIRMETEKFIYAT	18:05:00	
24	P_MARJ_YAYIN	18:07:00	
25	P_KAPANIS_FIY_ISLEM	18:08:00	
26	P_GUNSONU_ISLEMLERI	18:10:00	
27	P_GUNSONU_ISTATISTIK	18:11:00	
28	P_MARJ_YAYIN	18:13:00	
29	P_GUNSONU	18:14:00	

EK-3: 04/11/2019 TARİHİNDEN İTİBAREN YILDIZ PAZAR ve ANA PAZARDA YER ALAN PAYLARIN PAZAR / GRUP DAĞILIMI (Alfabetik Sırayla)

	YILDIZ PAZAR GRUP 1 (37 Pay)	YILDIZ PAZAR GRUP 2 (58 Pay)	ANA PAZAR GRUP 1 (172 Pay)			ANA PAZAR GRUP 2 (85 Pay)	
1	AKBNK	AEFES	ADANA	DOKTA	MRSHL	ACSEL	PKENT
2	ARCLK	AGHOL	ADBGR	DURDO	MSGYO	ARMDA	PRZMA
3	ASELS	AKGRT	ADEL	DYOBY	NATEN	ATAGY	PSDTC
4	BIMAS	AKSA	ADESE	DZGYO	NETAS	ATLAS	QNBFB
5	CCOLA	AKSEN	ADNAC	EGPRO	NUGYO	AYCES	QNBFL
6	DOHOL	ALARK	AFYON	EGSER	NUHCM	BOYP	RALYH
7	EKGYO	ALBRK	AGYO	ERBOS	ORGE	BRKSN	RHEAG
8	ENJSA	ALKIM	AKCNS	EUHOL	OSTIM	BRMEN	SAMAT
9	ENKAI	ANACM	AKENR	FENER	OZGYO	BURCE	SANEL

10	EREGL	ANHYT	AKFGY	FLAP	OZKGY	BURVA	SANFM
11	FROTO	ANSGR	AKGUV	FMIZP	PAGYO	CMBTN	SAYAS
12	GARAN	AVISA	AKMGY	FONET	PARSN	CMENT	SEKFK
13	HALKB	AYGAZ	AKSGY	GARFA	PEKGY	CRDFA	SEKUR
14	ISCTR	BRISA	AKSUE	GEDZA	PENGD	DAGHL	SNKRN
15	KCHOL	BRSAN	ALCAR	GENTS	PETUN	DAGI	SNPAM
16	KOZAA	CEMTS	ALCTL	GEREL	PINSU	DENIZ	SONME
17	KOZAL	CIMSA	ALGYO	GOLTS	PKART	DERIM	SRVGY
18	KRDMD	CLEBI	ALKA	GSDHO	PNSUT	DIRIT	TDGYO
19	MGROS	DEVA	ANELE	GSRAY	POLHO	DITAS	TGSAS
20	PETKM	DOAS	ARENA	HATEK	PRKAB	DOBUR	TMPOL
21	PGSUS	ECILC	ARSAN	HDFGS	PRKME	EDIP	TSGYO
22	SAHOL	ECZYT	ASLAN	ICBCT	RAYSG	EGGUB	TURGG
23	SASA	EGEEN	ASUZU	IEYHO	RTALB	EMKEL	ULAS
24	SISE	GLYHO	ATEKS	IHEVA	RYGYO	ERSU	VKGYO
25	SODA	GOODY	AVGYO	IHGZT	RYSAS	ESCOM	VKING
26	TAVHL	GOZDE	AVOD	IHLAS	SANKO	ETYAT	YAPRK
27	TCELL	GUBRF	AVTUR	IHLGM	SELEC	EUKYO	YAYLA
28	THYAO	GUSGR	AYEN	IHYAY	SILVR	EUYO	
29	TKFEN	HEKTS	BAGFS	INDES	SKTAS	FORMT	
30	TOASO	HLGYO	BAKAB	INTEM	SMART	GEDIK	
31	TRKCM	HURGZ	BANVT	ISGSY	SNGYO	GLBMD	
32	TSKB	IPEKE	BERA	ISYAT	TBORG	GLRYH	
33	TTKOM	ISDMR	BFREN	ITTFH	TEKTU	GRNYO	
34	TUPRS	ISFIN	BIZIM	IZMDC	TIRE	GSDDE	

35	ULKER	ISGYO	BJKAS	JANTS	TKNSA	GYHOL	
36	VAKBN	ISMEN	BLCYT	KAREL	TLMAN	HUBVC	
37	YKBNK	KARSN	BNTAS	KATMR	TRCAS	IDGYO	
38		KARTN	BOLUC	KFEIN	TSPOR	INFO	
39		KERVT	BOSSA	KLGYO	TUCLK	ISATR	
40		KORDS	BRYAT	KLMSN	TUKAS	ISBTR	
41		KRDMA	BSOKE	KNFRT	ULUSE	ISKUR	
42		LOGO	BTCIM	KONYA	ULUUN	KAPLM	
43		MAVI	BUCIM	KRDMB	UNYEC	KENT	
44		MPARK	CELHA	KRONT	USAK	KLNMA	
45		NTHOL	CEMAS	KRSTL	UTPYA	KRGYO	
46		ODAS	CEOEM	KUTPO	VAKFN	KRTEK	
47		OTKAR	CRFSA	KUYAS	VAKKO	LIDFA	
48		SARKY	CUSAN	LINK	VERTU	LUKSK	
49		SKBNK	DENCM	LKMNH	VERUS	MARKA	
50		SOKM	DERAS	MAALT	VESBE	MERKO	
51		TATGD	DESA	MAKTK	VKGYO	METUR	
52		TMSN	DESPC	MARTI	YESIL	MTRYO	
53		TRGYO	DGATE	MEPET	YGYO	NIBAS	
54		TTRAK	DGGYO	METRO	YKGYO	OLMIP	
55		VESTL	DGKLB	MIPAZ	YUNSA	OYAYO	
56		YATAS	DMSAS	MNDRS	YYAPI	OYLUM	
57		YGGYO	DOCO	MRDIN		OZBAL	
58		ZOREN	DOGUB	MARGYO		PEGYO	
03/09/2018-29/08/2019 dönemi verileriyle yapılan değerlendirme sonuçlarıdır.							

